

Sygn. akt V KO 38/22

POSTANOWIENIE

Dnia 19 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

w sprawie **A. R.**

skazanego z art. 294 § 1 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 maja 2022 r.,

z urzędu kwestii wyłączenia sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie V KK (...),

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1

Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

p o s t a n o w i ł

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie o sygnaturze akt V KK 80/22 Sądu Najwyższego.

UZASADNIENIE

22 lutego 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego A. R. od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 lipca 2021 r., sygn. akt II AKa (...). Sprawa ta została zarejestrowana pod sygnaturą V KK 80/22. W kasacji podniesiono m.in. zaistnienie bezwzględnej przyczyny uchylenia wyroku z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, tj. nienależytą obsadę sądu, w związku z tym, że w rozpoznaniu sprawy i wydaniu orzeczenia brał udział sędzia Paweł Urbaniak, powołany na urząd sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) postanowieniem Prezydenta RP z dnia 25 kwietnia 2021 r., poprzedzonym wydaniem opinii przez

Krajową Radę Sądownictwa z dnia 11 października 2018 r., w składzie ukształtowanym w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa i niektórych innych ustaw. Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej, sprawę przydzielono SSN Antoniemu Bojańczykowi. W dniu 14 kwietnia 2022 r. wyznaczony sędzia wydał zarządzenie o przedstawieniu akt sprawy Przewodniczącemu Wydziału V Izby Karnej w celu rozważenia przedsięwzięcia czynności procesowych z urzędu, zmierzających do przesądzenia rysujących się w sprawie wątpliwości co do istnienia podstaw do wyłączenia go od rozpoznania sprawy. W omawianym zarządzeniu (pkt 1 i 2) wskazano, że opisany wyżej zarzut kasacyjny jest zbieżny z zarzutami kasacyjnymi podniesionymi w sprawie II KK 261/21, w której postanowieniem z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22, Sąd Najwyższy wyłączył dwóch sędziów, w tym autora zarządzenia, wobec faktu, iż został on powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w procedurze nominacyjnej prowadzonej przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

Przewodniczący Wydziału V Izby Karnej uznał zarządzenie SSN A. Bojańczyka za sygnalizację potrzeby rozważenia kwestii wyłączenia sędziego z urzędu i zarządził zarejestrowanie sprawy w repertorium KO.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Kwestią wyłączenia sędziego w opisanej wyżej sytuacji, tj. w układzie, gdy o zarzucie nienależytej obsady sądu spowodowanej wadliwością postępowania nominacyjnego prowadzonego przed KRS ukształtowaną stosownie do przepisów ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. orzekać miałby sędzia Sądu Najwyższego powołany na urząd w procedurze nominacyjnej ukształtowanej tą samą ustawą, Sąd Najwyższy zajmował się m.in. w sprawach II KO 12/22 – postanowienie z dnia 17 marca 2022 r. i IV KO 32/22 – postanowienie z dnia 28 kwietnia 2022 r. Nie dostrzegając potrzeby powtarzania trafnych wywodów zawartych w tych orzeczeniach wskazać należy, że w zaistniałym układzie, udział wyznaczonego sędziego w rozpoznaniu kasacji stanowiłby naruszenie zakazu

nemo iudex in causa sua, a ponadto mógłby realnie prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą, co mogłoby skutkować m.in. odpowiedzialnością odszkodowawczą Państwa.

W opisanym stanie rzeczy, dzielając także wątpliwości podnoszone przez wyznaczonego sędziego, należało wyłączyć SSN Antoniego Bojańczyka od udziału w sprawie V KK 80/22 Sądu Najwyższego.